53060

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 09.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye'de ikinci el motorlu kara taşıtı piyasasında tüketicilerin can ve mal güvenliğini doğrudan tehdit eden en büyük yapısal sorunlardan biri, sigorta şirketleri tarafından "ağır hasarlı" veya "pert" (ekonomik tam hasarlı) olarak kayıtlara geçirilen araçların denetimsizce onarılarak yeniden trafiğe sürülmesidir. Sektör temsilcilerinin ve tüketici derneklerinin verilerine göre, her yıl on binlerce ağır hasarlı araç "trafikten çekme belgeli" olarak ihale yoluyla satılmakta; sanayi sitelerinde standart dışı parçalarla, şasi kesip ekleme (çift araç birleştirme) yöntemleriyle ve patlayan hava yastıklarına direnç takılarak kozmetik olarak tamir edilmektedir.

Bu ölümcül kusurlara sahip araçlar, internet ilanlarında ve oto galerilerde "hasarsız", "hatasız" veya "lokal boyalı" denilerek fahiş fiyatlarla masum vatandaşlarımıza satılmaktadır. Araç alım-satımında güven mekanizması olması gereken oto ekspertiz sektöründe yetkisiz ve merdiven altı firmaların faaliyet göstermesi, rüşvet veya çıkar ilişkisiyle yanıltıcı ve sahte ekspertiz raporları düzenlenmesi tüketici mağduriyetlerini devasa boyutlara taşımıştır.

Ağır hasar kaydı bulunan ve şasi/hava yastığı gibi hayati güvenlik ekipmanları çalışmayan bu "yürüyen tabutların" trafikte yer alması, her gün karayollarında meydana gelen ölümlü trafik kazalarına doğrudan davetiye çıkarmaktadır.

Bu çerçevede;

1. 2025 ve 2026 yıllarında sigorta şirketlerince ağır hasarlı (pert) olarak tazminatı ödenen ve trafikten çekme belgesi düzenlenen toplam araç sayısı kaçtır? Bu araçların kaçı daha sonra yeniden muayeneden geçerek tescil edilmiş ve trafiğe dönmüştür?
2. Can güvenliği açısından onarımı mümkün olmayan, şasi, tavan ve taşıyıcı direklerinde ağır deformasyon bulunan araçların doğrudan "hurda araç" statüsüne alınarak trafiğe çıkışının tamamen yasaklanmasına dair bir mevzuat değişikliği planlanmakta mıdır?
3. Türkiye genelinde faaliyet gösteren TSE hizmet yeterlilik belgeli oto ekspertiz işletmesi sayısı nedir? Son bir yılda sahte, gerçeğe aykırı veya kusurlu ekspertiz raporu düzenlediği tespit edilen kaç işletmenin yetki belgesi iptal edilmiş ve idari para cezası uygulanmıştır?

4. Tüketicilerin araç satın almadan önce aracın geçmiş kaza fotoğraflarına, sigorta ekspertiz detaylarına ve şasi hasar kayıtlarına Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM) üzerinden ücretsiz ve şeffaf biçimde erişebilmesini sağlayacak bir dijital altyapı oluşturulacak mıdır?
5. Ağır hasarlı araçları gizleyerek veya ekspertiz raporunu manipüle ederek tüketiciye satan oto galerileri ve şahıslar hakkında TCK'nın nitelikli dolandırıcılık hükümleri kapsamında uygulanan adli yaptırımların caydırıcılığı nasıl artırılacaktır?
6. Ağır hasar görmüş bir aracın yeniden trafiğe çıkabilmesi için üniversitelerin otomotiv mühendisliği bölümleri veya TÜVTÜRK tarafından akredite edilmiş ağır güvenlik testlerinden (çarpışma ve şasi rijitlik testleri) geçme zorunluluğu getirilecek midir?